

**Závazné pokyny pro vyplňování statistického
formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti
zdravotnických zařízení pro obor**

soudní lékařství

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2009. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 129 ze dne 10. 11. 2008, formou vyhlášky č. 398/2008 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvem. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkaz vyplňuje samostatně každé soudně lékařské oddělení a samostatná toxikologická pracoviště (dále ZJ) ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

Termín předložení: laskavě doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 - správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 - poskytování důvěrných statistických údajů a § 25 - správní delikty).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

Výkazy řady A (MZ) 1-01 jsou sestaveny ve tvaru universální matice (tabulky) pro zpracování počítačem. Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Tam, kde bude údaj nulový, se do kolonky uvede pomlčka „-“. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje.

Samostatná toxikologická pracoviště vyplňují výkaz jen v oddílech I., III. (ř. 41, ř. 42) a přílohu.

Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška MZ ČSR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, ZPSZ = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí a JOP = jiní odborní pracovníci, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, zdravotní laboranti, autoptičtí laboranti, sanitáři a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

- sl. 2 ZPSZ = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí - § 22 až § 28 zákona č. 96/2004 Sb. JOP = jiní odborní pracovníci - § 43 zákona č. 96/2004 Sb
- sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 4 ze sl. 3 zdravotní laboranti - § 9 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 5 Autoptičtí laboranti - § 41 zákona č. 96/2004 Sb. a sanitáři - § 42 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci Patří sem odborní zaměstnanci oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. pro zdravotnictví - u fakultních pracovišť jen s úvazkem ve zdravotnictví Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.
- ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12.)
Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky. Pracují tedy buď:

- na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)), - na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
- jako spolupracující rodinný příslušník,
- fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce

Ve fakultních zařízeních se nerozlišují školští a zdravotničtí pracovníci, tj. v ř. 11 až 13 se vykazují všechny údaje (osoby, úvazky) pro zdravotnictví dohromady.

ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:

$$= \frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II., III. Činnost, Činnost - pokračování

Samostatné toxikologické pracoviště nevyplňuje II. oddíl a ve III. oddílu vyplňuje pouze ř. 41 a 42.

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

Ve druhém oddíle jsou ve sloupcích 1 až 6 sledovány druhy vyskytujících se vyšetření prováděných na soudně - lékařském pracovišti.

- ř. 21 vyšetření živé osoby (sl. 1), serologické (sl. 2), histochemické (sl. 5), makroreakce (sl. 6)
- ř. 21, sl. 2 celkový počet serologických vyšetření
platí: ř. 21, sl. 2 = (ř. 22 + ř. 23 + ř. 24) sl. 2
- ř. 22, sl. 2 vyšetření serologické - určení krevní skupiny Jde o počet „určení krevní skupiny“ z celkového počtu serologických vyšetření (tj. z ř. 21, sl. 2).
- ř. 23, sl. 2 vyšetření serologické - určení krevní skupiny ze skvrn Jde o počet „určení krevní skupiny ze skvrn“ z celkového počtu serologických vyšetření (tj. z ř. 21, sl. 2).
- ř. 24, sl. 2 vyšetření serologické - určování skvrn jiného původu Jde o počet „určování skvrn jiného původu“ z celkového počtu serologických vyšetření (tj. z ř. 21, sl. 2).
- ř. 25, sl. 3 vyšetření histologické, imunohistologické, až 6 histochemické, makroreakce - počet těl
- ř. 26, sl. 3, vyšetření histologické, imunohistologické - počet bločků
- ř. 27, sl. 3, 4 vyšetření histologické, imunohistologické - počet zhotovených preparátů

Ve třetím oddíle jsou zbylá vyšetření, která kompletují činnost soudně - lékařských oddělení.

ř. 41, 42, sl. 1, 2

chemická vyšetření na alkohol prováděná u živých osob (sl. 1) a u zemřelých osob (sl. 2) – v ř. 41 a 42 se rozlišují metody provedení – plynová chromatografie (ř. 41), jiná metoda (ř. 42 - patří sem též Widmark)

ř. 43, sl. 5, 6

klinickosoudně lékařské semináře - počet seminářů ve sl. 5 - počet projednaných případů ve sl. 6

ř. 44 až 47, sl. 3, 4

zhotovená dokumentace provedená u živých osob (sl. 3) a u zemřelých osob (sl. 4) DIA - ř. 44, FOTO - ř. 45, RTG - ř. 46, VIDEO - ř. 47 Uvádí se počet osob, u kterých byla dokumentace provedena, bez ohledu na počet snímků.

ř. 48, 49, sl. 3, 4

podaná hlášení - týkají se lékařských vysvědčení, lékařských zpráv o příčině smrti a povinných hlášení

ř. 48

hlášení provedená pro resort MZ - např. pro jiného lékaře, nemocnici nebo pro Ministerstvo zdravotnictví

ř. 49

ostatní provedená hlášení - např. pro policii, OÚ, atd.

Oddíl IV Pítky

Tento oddíl samostatné toxikologické pracoviště nevyplňuje.

ř. 71, sl. 1 počet pitev Uvádějí se všechny pitvy prováděné na soudně - lékařském oddělení.
platí: ř. 71, sl.1 = ř. 71 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6)

Počet pitev podle věku:

- ř. 71, sl. 2 osoby ve stáří 0 - 6 dní Patří sem počet pitev dětí zemřelých ve stáří 0 až 6 ukončených dní.
- ř. 71, sl. 3 osoby ve stáří 7 dní až 1 rok Patří sem počet pitev dětí zemřelých ve stáří od 7 ukončených dní do posledního dne před 1. narozeninami.
- ř. 71, sl. 4 osoby ve stáří 1 - 17 let Patří sem počet pitev dětí zemřelých ve stáří od 1. ukončeného roku až do posledního dne před 18. narozeninami.
- ř. 71, sl. 5 ostatní osoby 18 let a více Patří sem počet pitev osob zemřelých ve věku 18 let a starších.
- ř. 71, sl. 6 mrtvě narození, tj. plody s porodní hmotností 1000 g a vyšší

Počet pitev podle způsobu úmrtí:

- ř. 72 náhle Ve sl. 2 až 5 se nově sleduje počet pitev osob zemřelých náhle podle věku.
- ř. 73 násilně Z celkového počtu pitev osob zemřelých násilně se v ř. 74 uvede počet pitev u osob zemřelých sebevraždou.

ř. 75 následkem chybného léčení
platí: ř. 71, sl. 1 ≥ ř. 72, sl. 1 + ř. 73 + ř. 75

OPL = omamné a psychotropní látky podle zákona č. 167/98
Sb., v platném znění

V řádcích 76 a 77 se sleduje jiné hledisko způsobu úmrtí,
než které je uváděno v ř. 72, 73, 75, tzn. že pitva osoby
zemřelé na předávkování (v souvislosti s požitím) alkoholu
a/nebo OPL se vykáže jednak do ř. 76 (77) a zpravidla
současně do jednoho z ř. 72, 73, 75. **Řádky 76 a 77** se týkají
intoxikace ethanolu, OPL - samostatně, případně ve vzájemné
kombinaci.

ř. 76 na předávkování alkoholu a/nebo OPL - z ř. 71
Jde o případy, kde ke smrti vedla látka sama o
sobě nebo pro komplikace, které se přidružily
(např. vdechnutí zvratků, zápal plic, apod.).

ř. 77 v souvislosti s požitím alkoholu a/nebo OPL - z ř.
71 Jde o případy pozitivního průkazu, kde ke smrti
vedly pouze nahodilé okolnosti (např. úrazové
změny při pádu, dopravní nehoda, apod.).

Příloha - oddíl I Toxikologická vyšetření

Řádky 121 až 138 se týkají vyšetření živých osob a řádky 139
až 155 zemřelých osob.

Nezapomeňte rozlišovat termíny: osoba, vzorek, vyšetření.

- sl. 1 počet vyšetřených vzorků U jedné osoby může být
vyšetřováno více druhů vzorků, a to souběžně
různými způsoby pro různé noxy při podezření na
kombinovanou otravu. Vyšetření nejsou metodicky
blíže specifikována, může se jednat např. o
jednoduchý imunochemický screening (zejména
v případě negativních výsledků) anebo o aplikaci
účelně kombinovaných náročnějších metod (tzv.
potvrzovací či upřesňovací princip v toxikologii).
- sl. 2, 3 počet vyšetřených osob s nálezem negativním (sl.
2), pozitivním (sl. 3) Každá živá osoba může být
uvedena v ř. 121 až 137 (resp. zemřelá osoba v ř.
139 až 155) vícekrát podle zaměření (indikace)
toxikologických vyšetření v konkrétním případě.
- sl. 4 až 17 počty osob podle věku a pohlaví ze sl. 3 (tj.
věkové rozložení osob s pozitivním nálezem)

Věkové skupiny užívané ve sloupcích 4 až 15:

- 0 - 14 let patří sem děti od narození až do posledního dne
před 15. narozeninami
- 15 - 19 let patří sem osoby ve věku od 15 let až do
posledního dne před 20. narozeninami

- 20 - 29 let patří sem osoby ve věku od 20 let až do
posledního dne před 30. narozeninami
- 30 - 39 let patří sem osoby ve věku od 30 let až do
posledního dne před 40. narozeninami
- 40 - 64 let patří sem osoby ve věku od 40 let až do
posledního dne před 65. narozeninami
- 65 let a více patří sem osoby ve věku od 65 let a všichni starší

V případě, že u vyšetřované osoby s pozitivním nálezem
nelze věk stanovit, užití sl. 16 resp. 17. V řádcích 121 až 134
(živé osoby) a v řádcích 138 až 151 (mrtvé osoby) platí: sl. 3 =
součet sloupců 4 až 17.

Příloha - oddíl II- Úhrnný počet živých (mrtvých) osob, u nichž bylo provedeno ve sledovaném roce jakékoliv toxikologické vyšetření

- ř. 181, sl.1 úhrnný počet živých osob, u nichž bylo provedeno
ve sledovaném roce jakékoliv toxikologické
vyšetření (s výjimkou vyšetření ethanolu)
- ř. 181, sl.2 úhrnný počet mrtvých osob, u nichž bylo
provedeno ve sledovaném roce jakékoliv
toxikologické vyšetření (s výjimkou vyšetření
ethanolu)

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. ≠ 0

Pokud v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž
sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 ≠ 0, pak ř. 11 ≠ 0 ve stejném sloupci, a naopak,
platí pro všechny sloupce

ř. 11 ≥ ř. 12, týká se sl. 1 až 6

Oddíl II. - neplatí pro PRACOV = 55

ř. 21, sl. 2 = (ř. 22 + ř. 23 + ř. 24) sl. 2

Oddíl IV. - neplatí pro PRACOV = 55

ř. 71, sl. 1 = ř. 71 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6)

ř. 71, sl. 1 ≥ ř. 72, sl. 1 + ř. 73 + ř. 75

ř. 71, sl. 1 ≥ ř. 76

ř. 71, sl. 1 ≥ ř. 77

ř. 71, sl. 1 ≠ 0

ř. 72, sl. 1 = ř. 72 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5)

ř. 73 ≥ ř. 74

Příloha - oddíl I.

sl. 3 = součet sloupců 4 až 17, týká se ř. 121 až 135, ř. 139 až
153

Samostatná toxikologická pracoviště:

Oddíl I. - vyplňují

Oddíl II., III. (vyjma ř. 41, 42), IV. - nevyplňují

Příloha - vyplňují